

Goede Vrijdag

15.00 uur 's middags

Dag en tijdstip waarop Jezus stierf aan het kruis

Samen lopen wij met Jezus mee op zijn kruisweg

Onze kerk is anders vandaag.
Geen bloemen,
geen kaarsen,
een kaal altaar
Alles is kaal en leeg.
Vandaag herdenken we de zware tocht
die Jezus moest maken voordat hij stierf aan het kruis.
Die tocht noemen we de kruisweg.
We lopen langs de staties.
Het woord *statie* komt uit het Latijn en betekent 'Stilstaan'.
Bij elke statie staan we vandaag stil en horen we wat er
toen met Jezus gebeurd is.
Naar de kerk gaan is op weg zijn met Jezus
Hij gaat heel ons leven met ons mee.
Daarom willen wij vandaag samen de kruisweg lopen, lezen
en bidden om te laten zien dat Jezus niet alleen is op deze
dag.

Lied De dag zal komen

De dag zal komen, het uur zal slaan.
Dat ik Jou zie en stil zal staan
En alles laten voor wat het is.
Het staat geschreven, het lot beslist.

De dag zal komen, het uur zal slaan.
Mijn oude wereld zal vergaan.
De muur zal vallen en de grens verdwijnt.
Ik zal niet meer dezelfde zijn.

De dag zal komen het uur zal slaan.
De haan zal kraaien en ik zal me zelf verraden.
Voor Jou, voor goed, voor altijd.
Voor zolang het zal bestaan.

De dag zal komen, het uur zal slaan.
De zon zal niet meer ondergaan.
Het licht zal blijven, de nacht verdwijnt.
En niets zal nog hetzelfde zijn.

De dag zal komen, het uur zal slaan.
De haan zal kraaien, ik zal mezelf verraden.
Voor Jou, voor goed, voor altijd.
Voor Jou, voor goed, voor altijd.
Voor zolang het zal bestaan.

Voor zolang het zal bestaan.

*Het kruis wordt langs de staties gedragen.
In verband met de coronamaatregelen blijven we zitten.*

Eerste statie Jezus wordt ter dood veroordeeld

Op donderdagavond is Jezus, nadat Hij voor het laatst met zijn vrienden gegeten heeft, gevangengenomen in de Hof van Olijven. Hij wordt naar de Romeinse landvoogd Pontius Pilatus gebracht. Alle vijanden van Jezus werken samen om hem te kunnen doden, maar Jezus heeft niets verkeerd gedaan. Pilatus twijfelt over wat hij moet doen. De mensen buiten worden echter steeds kwader en roepen "Aan het kruis met hem!".

Pilatus wordt bang als de mensen roepen dat Jezus een vijand van de Romeinse keizer is, de baas van Pilatus. Jezus wordt door de soldaten geslagen en krijgt een kroon van takken met dorens op zijn hoofd gedrukt. Daarna geeft Pilatus Jezus aan de soldaten mee die hem zullen kruisigen.

Lied bij de staties Gedragen door liefde

Gedragen door liefde,
samen op weg
Een tocht waar geen eind aan lijkt te komen

Last op de schouders
Slepend door Jeruzalem
Hoe lang zal de dag nog duren?

Tweede statie Jezus draagt zijn kruis

De soldaten nemen Jezus mee en slaan en schoppen hem. Ze schelden en lachen hem uit. Het paleis van Pilatus ligt midden in de stad en omdat kruisigen alleen buiten de stad mag, zal Jezus een lang stuk door de smalle straatjes van Jeruzalem moeten lopen voordat Hij buiten de stadsmuren is.

De soldaten brengen een groot houten kruis en leggen het op de schouders van Jezus. Jezus zegt niets en draagt zijn kruis zonder te klagen.

Derde statie Jezus valt voor de eerste keer

In een lange stoet lopen de soldaten met Jezus door de stad. Twee misdadigers die ook gekruisigd zullen worden lopen al voor hen uit. Alleen als je iets heel ergs gedaan had werd je door de Romeinen gekruisigd. Veel mensen die Jezus hebben horen spreken en hem hebben zien genezen en goed doen zijn dan ook verbaasd als ze Jezus achter de misdadigers tussen de soldaten zien lopen met een kruis op zijn schouders.

Het grote houten kruis is heel erg zwaar en Jezus is moe. Hij is veel geslagen en krijgt weinig lucht met de zware last op zijn schouders. Het is lastig lopen over de gladde stenen van de straten van Jeruzalem. Jezus struikelt dan ook al snel en valt. Toch staat Jezus weer op en draagt zijn kruis verder.

*Gedragen door liefde,
samen op weg
Een tocht waar geen eind aan lijkt te komen*

*Last op de schouders
Slepend door Jeruzalem
Hoe lang zal de dag nog duren?*

Vierde statie Jezus ontmoet zijn bedroefde moeder

Er lopen erg veel mensen mee met de soldaten en Jezus. Sommige mensen komen alleen maar kijken om Jezus belachelijk te maken en roepen allemaal nare dingen naar Hem.

Maar er zijn ook veel mensen die juist komen omdat zij veel naar Jezus geluisterd hebben en vonden dat Hij goede dingen zei.

Zij begrijpen dan ook niet wat er nu gebeurt met Hem.

Maria, de moeder van Jezus lukt het om dichtbij te komen en Jezus even kort in de ogen te kijken. Jezus is blij als Hij zijn moeder ziet. Jezus en Maria zeggen niets tegen elkaar. Ze begrijpen elkaar zoals een moeder en een kind elkaar begrijpen. Ze lijden samen omdat ze zo van elkaar houden.

Vijfde statie Simon van Cyrene helpt Jezus met dragen

De soldaten merken dat Jezus het kruis niet meer alleen kan dragen, hoe hard ze hem ook roepen een beetje door te lopen en hem slaan als Hij even stil blijft staan.

Ze sleuren een man uit de groep mensen langs de straat en dwingen hem het kruis te helpen dragen.

Simon van Cyrene, zo heet de man, ziet dat Jezus het zwaar heeft, en hoewel hij eerst niet wil helpen, krijgt Hij medelijden met Jezus en zal een groot stuk van de tocht samen met Jezus het kruis dragen.

*Gedragen door liefde,
samen op weg
Een tocht waar geen eind aan lijkt te komen*

*Last op de schouders
Slepend door Jeruzalem
Hoe lang zal de dag nog duren?*

Zesde statie Veronica droogt het gezicht van Jezus

Jezus strompelt door de straten. Door het vallen en de doornenkroon die nog steeds op zijn hoofd zit, zit zijn gezicht vol stof, bloed en zweet. Veronica, een vrouw in de menigte langs de route ziet dit. Ze heeft vaak naar de verhalen van Jezus geluisterd en wil hem ook op deze zware dag helpen en er voor hem zijn.

Ze heeft een doek bij zich en het lukt haar tussen de soldaten door bij Jezus te komen om zijn gezicht af te drogen. Het is alles wat ze kan doen en Jezus kijkt haar even lief aan. Hij is nog lang niet klaar met lopen en is uitgeput.

Zevende statie Jezus valt voor de tweede maal

De soldaten krijgen steeds meer haast. Het is nu op het warmst van de dag en zij en Jezus voelen de zon branden. De soldaten weten dat ze klaar zijn met werken als Jezus gekruisigd is en om het allemaal wat sneller laten gaan geven ze Jezus een duw in zijn rug om hem door te laten lopen.

Jezus valt en het kruis valt op zijn rug. Het is lastig zo nog overeind te komen, maar Hij staat op tilt het kruis weer op zijn schouder en loopt door.

Gedragen door liefde,

samen op weg

Een tocht waar geen eind aan lijkt te komen

*Last op de schouders
Slepend door Jeruzalem
Hoe lang zal de dag nog duren?*

Achtste statie Jezus troost de huilende vrouwen

Bij de mensen die naar Jezus kwamen kijken en luisteren waren altijd veel vrouwen. Een paar daarvan staan langs de straat waar Jezus doorheen loopt met het kruis op zijn schouders. De vrouwen snappen er niets van wat hier nu gebeurt.

Jezus sprak toch alleen maar over liefde, over God en over een nieuwe, betere wereld? Ze huilen van het onbegrip. Maar dan ziet Jezus hen, kijkt ze aan en troost hen. Zelfs tijdens deze zware tocht.

Negende statie Jezus valt voor de derde keer

Het laatste stuk van de kruisweg is het zwaarst. Jezus is moe, heeft veel bloed verloren en geen krachten meer over. Om de mensen te waarschuwen werden de misdadigers die door de Romeinen gedood werden vaak op een heuvel, vlak bij de drukke weg de stad in, gekruisigd. Zo kon iedereen goed zien wat er gebeurde als je iets ergs deed. De heuvel op klimmen met een kruis op zijn schouders is te veel voor Jezus. Hij valt voor de derde keer en wordt ruw overeind getrokken door een paar soldaten. Gelukkig is Hij bijna boven.

*Gedragen door liefde,
samen op weg
Een tocht waar geen eind aan lijkt te komen*

*Last op de schouders
Slepend door Jeruzalem
Hoe lang zal de dag nog duren?*

Tiende statie Jezus wordt van zijn kleren beroofd

Eindelijk komen ze boven op de heuvel buiten de stad waar Jezus gekruisigd zal worden. Het kruis wordt door de soldaten van Jezus' schouder getild en op de grond gelegd. Jezus wordt door de soldaten uitgekleet. Zijn bovenkleed is vies van het stof en bloed, maar zijn kleed dat hij daaronder draagt en dat nog door een paar vrouwen speciaal voor hem gemaakt is vinden ze te mooi om zo weg te gooien.

Ze besluiten er om te dobbelen. De winnaar mag het hebben.

Elfde statie Jezus wordt aan het kruis genageld

Jezus wordt op het kruis gelegd en met grote spijkers worden zijn polsen en voeten aan het kruis gespijkerd. Jezus schreeuwt het uit van de pijn. Maar zelfs nu nog vergeeft hij de mannen die hen vastspijkeren: "Vader, vergeef hen", zegt Hij, "want deze mannen weten niet wat ze doen."

Boven zijn hoofd wordt een bordje opgehangen met daarop "Jezus van Nazareth, de koning van de Joden". Jezus was natuurlijk ook een koning, maar niet de koning die de Romeinen hier bedoelen. Met een aantal mannen wordt het kruis overeind gezet.

Er staan nu drie kruisen op de heuvel. Jezus in het midden en aan beide kant een misdadiger. Van de twee mannen naast hem roept er een naar Jezus "Als jij de zoon van God bent, wat doe je hier dan? Als jij Gods zoon bent dan kan je jezelf toch wel redden en van het kruis af komen?" De andere misdadiger zegt echter "Wij verdienen het om te sterven. Wij hebben slechte dingen gedaan. Maar hij hier, heeft nooit iets verkeerd gedaan!"

Hij draait zich naar Jezus en vraagt hem: "Jezus, zul je aan mij denken wanneer je in jouw koninkrijk komt?"

Jezus kijkt hem aan, glimlacht, en antwoordt met "Vandaag nog zul je met mij in het paradijs zijn."

Lied Jesus remember me

Jesus, remember me, when You come into your kingdom

Twaalfde statie Jezus sterft aan het kruis

Op de top van de heuvel staan de soldaten in een cirkel om de drie kruisen. Ze houden de mensen op afstand. Een van de soldaten, die Jezus ook wel eens in Jeruzalem heeft zien spreken herkent echter Maria, die samen met een paar andere vrouwen tussen de mensen staat samen met Johannes, de enige apostel die het durfde om bij Jezus te zijn in de laatste uren. De soldaat loopt naar Maria toe en zegt dat ze omdat ze familie is van een van de gekruisigden wat dichterbij mag komen. Jezus is blij als hij zijn moeder en een paar van zijn beste vrienden ziet. Als het drie uur is wordt het donker. Jezus heeft veel pijn en zegt dan "Vader, in uw handen beveel ik mijn geest."

Dan sterft Hij. Het is voorbij.

een moment stilte...

Lied In Manus tuas Pater

In manus tuas Pater, commendo spiritum meum.

*De kaars van de Goede Herder,
elke viering brandend in deze kerk, wordt gedoofd.*

Kruishulde

*We willen laten zien dat Jezus niet voor niets gestorven is.
Hij blijft in ons midden:
We gaan het kruis versieren met bloemen en brengen het
kruis zo tot leven.*

*We zetten kaarsen bij het kruis.
Een kaars is symbool voor wat Jezus deed.
Heel zijn leven gaf Hij licht en warmte aan mensen.
Net zoals een kaars offerde Hij daarbij zichzelf helemaal op.*

*We branden wierook bij het kruis
Wierook zijn gestolde druppels hars,
Tranen van de bomen waar ook het hout van het kruis van
gemaakt was. We gebruiken wierook al heel lang in de kerk
als symbool van ons gebed dat naar de hemel stijgt, als
symbool van Gods Geest. Vandaag is het ook symbool van
de tranen van alle mensen die ook nu nog een kruis moeten
dragen, die lijden en pijn hebben*

*Iedereen is uitgenodigd een voor een naar voren te komen
en bloemen bij het kruis neer te leggen.*

Lied Abide with me

Abide with me, fast falls the eventide
The darkness deepens Lord, with me abide
When other helpers fail and comforts flee
Help of the helpless, oh, abide with me

Swift to its close ebbs out life's little day
Earth's joys grow dim, its glories pass away
Change and decay in all around I see
O Thou who changest not, abide with me

I fear no foe, with Thee at hand to bless
Ills have no weight, and tears no bitterness
Where is death's sting?
Where, grave, thy victory?
I triumph still, if Thou abide with me

Hold Thou Thy cross before my closing eyes
Shine through the gloom and point me to the skies
Heaven's morning breaks, and earth's vain shadows flee
In life, in death, o Lord, abide with me
Abide with me, abide with me

Dertiende statie Jezus wordt van het kruis genomen

Als Jezus gestorven is wordt Hij door een paar van zijn vrienden van het kruis afgehaald. Zij leggen Hem neer in de armen van zijn moeder Maria.

Maria heeft veel verdriet, maar is ook blij dat het lijden voorbij is. Ergens in zich weet ze ook: Nu komt er iets goeds. Ze gelooft niet dat dit het einde van Jezus is. Hij had toch ook gezegd dat dit niet het einde zou zijn?

Veertiende statie Jezus wordt in het graf gelegd

Een van de vrienden van Jezus, die Jozef van Arimathea heet, heeft een tuin met daarin een graf uitgehakt in de rotsen. Dit graf had hij alvast voor zichzelf laten maken. Jozef besluit echter dat hij dit graf nu wil gebruiken voor Jezus. Het lichaam van Jezus wordt in het graf gelegd nadat het in nieuwe witte doeken is gewikkeld.

Voor de ingang van het graf rollen een paar sterke vrienden van Jezus een grote steen. Nu kan er niemand meer in of uit. De meeste vrienden en familie van Jezus gaan nu naar huis. Alleen een paar vrouwen blijven nog een tijdje bij het graf waken.

Gebed door allen

Goede God,

**We zijn vandaag met Jezus meegegaan,
een kruisweg door liefde gedragen.**

Wij voelen mee met wat Jezus toen meemaakte.

**Maar wij voelen ook mee met wat Hij nu meemaakt
in de vele mensen die lijden.**

**Graag zouden wij de pijn willen verzachten,
en soms vrezen we**

**dat het kwade sterker is dan het goede,
en lijkt het enige wat wij kunnen doen
in geloof en vertrouwen meegaan
met de lijdende mensen om ons heen.**

**Om te hopen op een nieuwe hemel,
en een nieuwe aarde**

Zoals Jezus ons heeft beloofd.

**Help ons die plek ook te zien
en te vinden op deze wereld.**

Amen

Lied Ogen die mij zoeken

Ogen die mij zoeken volgen tot hoever
Ik ga een bocht om waar geen licht komt
Geen hand mij vasthoudt,
geen oor mijn stem herkent
Geen stem mij groet, geen naam mij past
Tot waar geen mens is
Tot waar geen God is
Ogen die mij zien
Die mij aanzien daar

Ogen die mij zoeken volgen tot hoever
Ik ga een bocht om waar geen licht komt
Geen hand mij vastgrijpt, geen oor mijn stem herkent
Geen stem mij groet, geen naam mijn past
Tot waar geen mens is
Tot waar geen God is

Ogen die mij zien
Die mij aanzien daar
Ogen die mij zien
Die mij aanzien daar

*Laten wij die verbondenheid uitdrukken door te gaan staan
en samen het gebed te bidden dat Jezus ons geleerd heeft:*

**Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd,
Uw rijk kome; Uw wil geschiede,
op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden,
zoals ook wij vergeven
aan onze schuldenaren,
en breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van het kwade
Want van U is het koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid.**

We verlaten allen in stilte de kerk

